L. 6. Kraków, dnia 10. czerwca 1909. Rocznik XXX.

# DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

## dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 101473/07.
III. a.

### OBWIESZCZENIE.

W realności l. 19 przy ulicy Jabłonowskich w Krakowie otwarte zostało publiczne okręgowe **Biuro pośrednictwa w pracy**, które pośredniczy między pracodawcami wszelkich kategoryi a osobami, szukającemi rozmaitych rodzajów pracy, jak: czeladnicy, służba domowa, folwarczna, robotnicy rolni, przemysłowi i t. d.

Za te czynności nie pobiera biuro żadnego wynagrodzenia od osób, szukających pracy i zarobku, od pracodawców zaś pobiera drobną opłatę taryfową.

Ponieważ biuro to czyni zadość potrzebom tak szukających pracy, jak i pracodawców, przeto gromadzenie się i wystawanie tychże osób po ulicach i placach publicznych jest zupełnie nieusprawiedliwione i ze względów porządkowych i komunikacyjnych nie może być nadal cierpiane.

Wobec tego Magistrat ponawia swe rozporządzenie z dnia 10. marca 1887 L. 24628, zamieszczone w Nrze 6. Dziennika rozporządzeń dla miasta Krakowa z roku 1887, i zabrania surowo, tak osobom, szukającym pracy, jak i pracodawcom gromadzenia się i wystawania po ulicach i placach publicznych miasta i zawierania tamże umów, a w szczególności:

1) w Rynku głównym przy wylocie ulicy Siennej i obok pomnika Mickiewicza, tudzież,

2) w ulicy Grodzkiej na przecięciu jej z ulicą Poselską.

Nad wykonaniem tego rozporządzenia czuwać będą organa c. k. Dyrekcyi Policyi i Magistratu. — Osoby, przekraczające niniejsze rozporządzenie, karane będą w myśl § 119. regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 24. sierpnia 1884 L. 5874, Nr. 8. Dziennika rozporządzeń dla miasta Krakowa, grzywną od 2 do 200 koron, względnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 6. maja 1909 r.

Prezydent miasta:
*Dr. Leo* w. r.

L. 31.996/09
III. b.

### OGŁOSZENIE.

Z powodu wystąpienia kilku wypadków **wścieklizny u psów** w tutejszem mieście i okolicy, zarządza Magistrat celem zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w myśl § 35. ustawy z dnia 29. lutego 1880 r. Dz. u. p. L. 35 i rozp. min. z dnia 12. kwietnia 1880 r. Dz. u. p L. 36, aż do odwołania, co następuje:

1. Wszystkie psy, począwszy od dnia ogłoszenia, czy wolno chodzące, czy prowadzone na smyczy, należy zaopatrzyć w trwałe i gęste kagańce, wykluczające możność ukąszenia.

2. Psy wielkie a z natury złośliwe mają być stale trzymane na łańcuchu.

3. Psy, wałęsające się bez kagańca, będzie oprawca miejski chwytał i zabijał po upływie 3 dni, jeżeli się po nie właściciel nie zgłosi.

4. Wydanie psa, schwytanego bez kagańca, może jedynie wtedy nastąpić, gdy oględziny weterynarskie wykażą niepodejrzany stan zdrowia tegoż.

5. O wydanie psów, schwytanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, należy się zgłaszać do Wydziału III. b. Magistratu w godz. urzędowych.

6. Pp. właściciele psów obowiązani są, skoro tylko spostrzegą oznaki wścieklizny, lub nawet tylko takie oznaki, które wścieklizny obawiać się każą, odsyłać psy natychmiast celem obserwacyi do oprawiska miejskiego na Grzegórzkach, oraz w myśl powołanej na wstępie ustawy zawiadomić Magistrat a względnie Weterynarza miejskiego.

Wolno również oddawać psy na obserwacyę do prywatnej kliniki weterynaryjnej lub zakładu naukowego za poświadczeniem przyjęcia, wydanem przez kierownika odnośnej instytucyi, które przedłożyć należy Magistratowi.

Podobnie zawiadomić należy o każdym wypadku pokąsania ludzi lub zwierząt przez psa wiadomego lub niewiadomego pochodzenia.

7. Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą po myśli §§ 44 i 45 ustawy, na wstępie powołanej.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 19. kwietnia 1909 r.

Prezydent miasta:
*Dr. Leo* w. r.

Ł. XVII. $\frac{2421}{46}$.

## OBWIESZCZENIE.

Ze względu na obecny stan zarazy **wścieklizny u psów** w kraju, c. k. Namiestnictwo, znosząc swe obwieszczenie z 11. stycznia 1909 L. 3219, zarządza na podstawie §§ 3, 20 i 35 ustawy z 29. lutego 1880 Dz. p. p. Nr. 35 i rozporządzenia wykonawczego z 12. kwietnia 1880 Dz. p. p. Nr. 36, co następuje:

Celem powstrzymania dalszego szerzenia się zarazy i rychłego jej stłumienia, ustanawia się zapowietrzoną przestrzeń, do której wciela się wszystkie gminy i obszary dworskie, leżące w obrębie powiatów politycznych:

Bóbrka, Borszczów, Brzesko, Buczacz, Czortków, Dąbrowa, Drohobycz, Grybów, Horodenka, Husiatyn, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Kołomyja, Kraków, Limanowa, Lwów, Mielec, Mościska, Nadwórna, Nowy Targ, Podgórze, Podhajce, Przemyślany, Rawa, Rohatyn, Sambor, Skałat, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Tarnów, Tłumacz, Trębowla, Wieliczka, Zaleszczyki, Zbaraż, Zborów, Żółkiew, Żydaczów, tudzież król. stoł. m Kraków i Lwów.

W tym zamkniętym obszarze wszystkie psy — także czasowo wprowadzane, przeprowadzane, przenoszone lub przewożone — o ile nie są tak pomieszczone w lokalu, obejściu i t. p., iż nie mogą się wydostać i wejść w styczność z obcymi ludźmi lub zwierzętami, mają być trzymane dniem i nocą na zupełnie pewnej uwięzi, albo zaopatrzone w trwałe i gęste kagańce, wykluczające możność ukąszenia.

Wyjątek stanowią psy myśliwskie i owczarskie o tyle, że pierwsze od chwili rozpoczęcia się łowów aż do ich ukończenia, drugie w czasie strzeżenia trzody na paszach mogą chodzić bez kagańca. Psy, co do których ominięto powyższe przepisy, w szczególności psy, biegające samopas bez kagańca, mają być najpóźniej do 48 godzin po złapaniu zabite pod dozorem miejscowej policyi.

Wydawanie psów, które z powodu braku kagańca schwytano, jest surowo wzbronione.

Przekroczenia tego rozporządzenia, które wchodzi w wykonanie 15. maja 1909, karane będą według § 45 ustawy z 24. maja 1882, Dz. p. p. Nr. 51.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

C. k. Namiestnictwo.
Lwów, dnia 6. maja 1909.

---

L. 49406/09.
I.

## OBWIESZCZENIE.

Obwieszczenie tutejsze z dnia 24. grudnia 1908 L. M. 40475/08/I. zmienia się, jak następuje:

Na **składanie popiołu i śmieci** domowych z realności w całem mieście, nie opłacających podatków czynszowych gminnych, a z których dotąd Zakład czyszczenia miasta popiołu i śmieci nie wywozi, oraz na składanie rumowiska, gruzów, ziemi z fundamentów i t. p. ze wszystkich realności w mieście, wyznacza Magistrat na teraz aż do dalszego zarządzenia grunta poforteczne za rogatką Wolską, a w szczególności: na wywóz ziemi i rumowiska grunta tuż za wałem kolei obwodowej, jadąc z miasta na lewo położone, na wywóz zaś popiołu i śmieci grunta, za rogatką Wolską leżące, na prawo od drogi Wolskiej, między Parkiem Dra Jordana a dawną ślizgawką wojskową.

Składania popiołu, śmieci domowych, rumowiska, gruzów, ziemi z fundamentów i t. p. w innych, niż powyżej wskazane, miejscach zakazuje się surowo.

Nad ścisłem przestrzeganiem i wykonaniem powyższego postanowienia czuwać będą organa Magistratu i c. k. Policyi.

Przekraczających powyższe przepisy karać będzie Magistrat grzywną od 2 koron do 200 koron, albo karą aresztu od godzin 6-ciu do dni 14-tu.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 2. czerwca 1909 r.

Prezydent miasta:
*Dr. Leo* w. r.

---

L. 22558
IV.

## OBWIESZCZENIE.

Ze względów bezpieczeństwa publicznego, a na podstawie § 7. cesarskiego rozporządzenia z 20. kwietnia 1854, L. 96. Dz. u. p., c k. Dyrekcya Policyi w porozumieniu z Magistratem stoł. król. miasta Krakowa zakazuje:

1. Jazdy **motorowymi** pojazdami i wozami wszelkiego rodzaju **(samochodami,** motocyklami itp.) gościńcem wzdłuż Parku dra Jordana na przestrzeni od rogatki przy ulicy Wolskiej aż do punktu skrzyżowania się z poprzeczną drogą Łobzowską w niedziele i święta od godziny 2. do 9. wieczorem, a w dnie powszednie od godziny 5. do 9. wieczorem. Zakaz ten obowiązuje od 1. kwietnia do 31. października każdego roku.

2. Urządzania wyścigów na tym samym gościńcu jak również ciągłego jeżdżenia tam i napowrót pojazdami motorowymi poza godzinami wyżej podanemi.

Osoby, przekraczające powyższy zakaz, karane będą po myśli § 7. i § 11. ces. rozp. z 20. kwietnia 1854, L. 96. Dz. u. p., grzywną od 2. do 200. koron, lub karą aresztu od 6 godzin do dni 14.

Kraków, dnia 4. maja 1909 r.

C. k. Radca Rządu i Dyrektor Policy
***Flatau.***

(LM. 45982/IIIa).

---

L. 11124/1908
III. a.

## ROZPORZĄDZENIE.

Wobec tego, że kwestya umieszczania koni lub innych zwierząt, przytrzymywanych na ulicy, jako wałęsających się bez właściciela, nie jest dotąd uregulowanaj Magistrat postanawia, co następuje:

1. **Konie i inne zwierzęta,** wałęsające się na ulicy **bez właściciela,** należy odstawiać wprost do stajni miejskich na Dajworze

2. Dozorca stajni miejskich na Dajworze ma o tem zawiadomić bezzwłocznie Zarząd straży ogniowej, a ten ostatni doniesie o tem Magistratowi, który wyda dalsze stosowne zarządzenia.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 15. kwietnia 1909 r.

I. wiceprezydent
*Szarski* w. r.

---

L. 12190/09
III *a.*

## PRZEDMIOTY ZNALEZIOME.

W grudniu 1908 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

### *A)* Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

Art. 1491/1220. Portmonetka z kwotą drobną.
„ 45. Worek z parą kopyt, parą starych kaloszy i 8 zniszczonych trzewików.
„ 48. Pierścionek złoty z 2 kamyczkami.
„ 221/49. Pugilares z kilkunastu koronami.
„ 50. Kołnierz futrzany.
„ 51. Odpis testamentu Irmgardy hr. Rogers Hohenstein.
„ 222/52. Pugilares z 28 halerzami.
„ 53. Książka do nabożeństwa.
„ 54 Kalosz.
„ 55. Stary zarękawek futrzany.
„ 56. Srebrny łańcuszek.
„ 57. Zarękawek futrzany.
„ 58. Dwa kluczyki.
„ 59. Sztanga do plombowania.
„ 223/60. Pugilares z drobną kwotą.
„ 61. Książeczka p. t.: „Porządek roboczy I. galic. Tow. akc. dla fabrykacyi śrub w Oświęcimie".
„ 224/62. Pugilares z drobną kwotą, scyzorykiem, medalikiem, 2 kluczykami itd.
„ 63. 6 kluczyków na łańcuszku.
„ 64. 2 kluczyki na kółku.
„ 65. Książka łacińska.
„ 66. Słownik rosyjsko-angielski.
„ 67. 9 kluczyków.
„ 68. Czarny metalowy zegarek damski.
„ 225/69. Torebka damska z dwoma koronami i drobiazgami.
„ 70. Fałszywy dolar amerykański.
„ 71. Niklowy łańcuszek.
„ 226. 40 halerzy.
„ 227/72. Pugilares z drobną kwotą.
„ 73. Zegarek damski z długim, srebrnym łańcuszkiem.
„ 74. Nowy damski bucik.
„ 228/75. Pugilares z kwotą przeszło 10 koron.
„ 76. Klucz.
„ 77. Książka p. t.: „Ustawy Kongregacyi maryańskiej dla nauczycielek".
„ 229/78. Pugilares damski z 2 koronami i biletem kolejowym.
Art. 79. Próżny pugilares.
„ 80. Potwierdzenie Filii Banku Austro-węg. Nr. 3507 na 1500 koron.
„ 81. Książka legitymacyjna Wilhelma Misza.

### *B)* Przedmioty, pozostawione u znalazców:

1. Jamnik czarny.
2. Chart biały z plamami.
3. Legawiec biały z brązowemi płatami.
4. Czarny pudel.
5. Czarny legawiec.
6. Piesek maści biało-żółtej.
7. Chart biały z czarnemi płatkami.
8. Pies duży ciemno-brązowy z białemi plamami.
9. Pies z marką Nr. 55.
10. Seter czarny, duży.

### *C)* Przedmioty, zakwestyonowane przez organa policyjne.

Art. 1219. 5 paczek i 5 pudełek zapałek.
„ 42. 2 srebrne łyżeczki złamane, jedna z monogramem S N.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby, o ile mogą dowieść swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. *a* Magistratu (plac WW. Świętych l. 6. parter na lewo) w godzinach urzędowych między 11. przedpołudniem a 1. popołudniu — w przeciwnym bowiem razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś 3 lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 21. kwietnia 1909 r.

Prezydent miasta:
*Dr. Leo* w. r.

---

L. 39273/09.
III. *a.*

## PRZEDMIOTY ZNALEZIOME.

W styczniu i lutym 1909 roku znaleziono w Krakowie następujące przedmioty:

### *A.* Złożone w tutejszej Kasie miejskiej:

Art. 46. Parasol (własność Józefa Karukowskiego).
„ 230. 3 korony (własność Wład. Lenerta, terminatora mosiężniczego).
„ 88. Pugilares z 2 wisiorkami i złotem serduszkiem.
„ 89. Zegarek złoty damski z łańcuszkiem paciorkowym.
„ 90. Karta płatnicza zakładu asekuracyjnego Karoliny Pieszała.
„ 91. Mufek z czarnego futra.
„ 92. 3 sznurki korali.
„ 93. Czarny damski parasol.
„ 94. Czarny damski parasol.
„ 95. Klucz.
„ 96. Książka do modlenia się.
„ 248. Banknot 10 koronowy.

Art. 97. 2 klucze (jeden wertheimowski).
„ 98. Świadectwa szkolne i metryka chrztu Roberta Maurycego Ferdynanda Morawa, fotografia, książka czekowa etc.
„ 99. Łańcuszek stalowy.
„ 100. Paszport obrony kraj. Mikoja Opalucha
„ 101. Paszport wojskowy Wojciecha Burego.
„ 102. 10 kluczyków.
„ 103. Niklowy zegarek.
„ 104. Koc koloru burego.
„ 105. Paczka z kredą I. R. 1648.
„ 249. 44 hal.
„ 106/250. Torebka z drobną kwotą, agrafka, chustka, cwikier, kluczyk do zapinania bucików.
„ 251. Banknot na 10 koron.
„ 252. 20 koron.
„ 107. Teka z papierami Jana Cęcka
„ 108/253. Portmonetka z drobną kwotą, mały kluczyk i 3 karteczki
„ 254. 1 korona (własność Anny Tymrowicz, praczki).
„ 126. Dwa kólczyki złote z koralami (własność Macieja Bronisława Wysokińskiego).
„ 143. Pugilares z 20 hal. i kartką loteryjną.
„ 154. Pakunek, w nim zarzutka, koszula męska i 2 chusteczki.
„ 157. 3 klucze na kółku.
„ 158. Lornetka.
„ 159. Torebka damska z chusteczką.
„ 160. Chustka szara i pled.
„ 161. 8 kluczyków.
„ 162. Weksel na 200 koron z podpisem Henryka Birnbauma i I. Birnbauma.
„ 163. 5 kluczyków na sznurku.
„ 164/438. Czarny woreczek z 5 koronami.
„ 165. Para pończoch.
„ 166. 2 kluczyki.
„ 167/439. Pularesik z drobną kwotą.
„ 168. Palto.
„ 169. Ręczna torba skórzana ze szczotką do włosów i sukna, bielizną, grzebieniem itd.
„ 440. 20 koron.
„ 170/441. Pugilares z kwotą przeszło 10 koron.
„ 442. 20 koron.
„ 171. Pugilares z drobną kwotą.
„ 172. Broszka srebrna.
„ 173. Książka do modlenia się.
„ 174/444. Damska torebka z drobną kwotą, drobiazgami i biletami wizytowymi z nazwiskiem „Friedrich Kreysler, Gutverwalter".
„ 175. Cwikier w kościanej oprawie.
„ 176. Brylantowa (fałszywa) broszka.
„ 177. Złoty zegarek damski.
„ 178. Torebka damska.
„ 179. 4 chusteczki i jeden ręcznik.
„ 180. Srebrny zegarek damski.
„ 181. Złote kólczyki z koralami i brylancikami (fałszywe).
„ 182. Chustka na głowę.
„ 183. Pugilares z 6 kluczykami.
„ 185. 5 świadectw Ignacego Wilczyńskiego z gimnazyum podgórskiego.

*B.* **Pozostawione u znalazców:**

1. Duży, czarny pies.
2. Pies szkocki.
4. Pies myśliwski, biały, z plamami kasztanowatemi.
5. Czarny, metalowy zegarek z dewizką
3 Beczka z piwa.
6. Pies lęgawy, czekoladowej maści.
7. Beczka z wina.
8. 4-kołowy ręczny wózek.
9. Pies „bernard", żółty, pysk czarny.
10. Ręczny wózek 4-kołowy.
11. Jamnik biało-żółty.
12. Pies „foxteryer" biały.
13. Pies „doga".
14. Legawiec biały, brązowo nakrapiany
15. Pies owczarski, biało-żółty.

*C)* **Zakwestyonowane przez organa policyjne:**

Art. 114. Zegarek złoty damski z brylancikiem i szafirem.
„ 133. Zegarek niklowy.
„ 145. Paczka chleba świętojańskiego.

Magistrat wzywa właścicieli powyższych przedmiotów, aby o ile mogą dowieść swych praw własności, zechcieli zgłosić się po odbiór rzeczy do biura Wydziału III. *a* (przemysłowego) Magistratu (plac WW. Świętych l. 6, dom Larisza, parter na lewo) w godzinach między 11. przedpołudniem, a 1. popołudniu, w przeciwnym razie przedmioty te po upływie jednego roku od daty niniejszego obwieszczenia wydane będą znalazcom do używania, po upływie zaś 3 lat przejdą na wyłączną własność znalazców lub też sprzedane będą, względnie przekazane na fundusz ubogich miejscowych.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 17. maja 1909 r.

Prezydent miasta:
***Dr. Leo*** w. r.

# Mianowania urzędników i służby.

Prezydent miasta zamianował zgodnie z postanowieniami §§ 56. i 89. statutu dla miasta Krakowa:

1. **Stanisława Strzemeckiego**, ukończonego słuchacza praw, nadetatowym prowizorycznym praktykantem konceptowym Magistratu z adjutum 1600 kor. rocznie z zastrzeżeniem, iż do 6 miesięcy od dnia nominacyi wykaże się ze złożenia 3-go egzaminu rządowego i że dopiero po wykazaniu się ze złożenia tego egzaminu i po upływie roku zadowalającej służby nastąpi stabilizacya z wliczeniem czasu służby prowizorycznej do emerytury . (Dekret z 6. kwietnia 1909 L. 160/09).

2. **Józefa Piotrowskiego**, dotychczas c. k. praktykanta konceptowego Dyrekcyi skarbu, prowizorycznym praktykantem konceptowym Magistratu z adjutum 1600 kor. rocznie, z tem, że po upływie roku zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya z wliczeniem do emerytury służby prowizorycznej, oraz służby przy c. k. Władzach skarbowych. (Dekret z 9. kwietnia 1909 L. 203/09).

3. **Tadeusza Nikodema Warchałowskiego,** ukończ. słuch. praw, prowizorycznym praktykantem konceptowym Magistratu z adjutum 1400 kor. rocznie z tem, że po roku zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya z wliczeniem czasu służby prowizycznej do emerytury. (Dekret z 9. kwietnia 1909 L. 247/09).

4. **Jakóba Wachtla,** dotychczas kancelistę Magistratu, oficyałem Magistratu w X. kl. rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem 768 kor, prawem do 3-ch trzechleci po 200 kor., oraz dodatku osobistego w kwocie 200 kor. rocznie po przebyciu 20 lat służby w tym samym stopniu rangi. (Dekret z 2. czerwca 1909 L. 326/09).

5 **Władysława Fronca,** budowniczego, prowizorycznym adjunktem Budownictwa miejskiego w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 koron, kwaterowem 768 kor., dodatkiem budowlanym nie wliczalnym do emerytury 400 kor, z tem, że po roku zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya z wliczeniem czasu służby prowizorycznej do emerytury. (Dekret z 12. maja 1909 L. 58/09/prez.)

6. **Zdzisława Miedniaka**, ukończonego słuchacza c. k. szkoły politechnicznej, prowizorycznym praktykantem Budownictwa miejskiego w XI. klasie rangi z płacą roczną 1600 kor., z zastrzeżeniem, że po roku służby słoży egzamin administracyjny i że stabilizacya z wliczeniem czasu służby prowizorycznej do emerytury nastąpić może dopiero po roku zadowalającej służby i złożeniu egzaminu administracyjnego. (Dekret z 9. kwietnia L. 195/09).

7. **Alfreda Schnitzla**, dotychczas technicznego funkcyonaryusza Budownictwa miejskiego, prowizorycznym praktykantem Budownictwa miejskiego z płacą roczną 1600 kor., z zastrzeżeniem, że po roku służby złoży egzamin administracyjny i że stabilizacya z wliczeniem czasu służby prowizor. nastąpić może dopiero po złożeniu tego egzaminu i roku zadowalającej służby. (Dekret z 14. kwietnia 1909 L. 205/09).

8. **Karola Władysława 2 im. Cyfrowicza,** dotychczas asystenta miejskiego Wydziału Obrachunkowego, młodszym adjunktem Wydziału Obrachunkowego w X. klasie rangi z płacą roczną 2200 kor., kwaterowem 768 kor., oraz prawem do trzech trzechleci po 200 kor. i wliczalnnego do emerytury dodatku osobistego 200 kor. rocznie po 20 latach służby w tej samej randze. (Dekret z 8. kwietnia 1909 L. 199/09).

9. **Ludwika Franciszka Rajtara,** dotychczas dyaryusza Magistratu, prowiz. prakt. miej. Wydziału Obrachunkowego w Krakowie w XI. kl. rangi z płacą 1200 kor., kwaterowem 384 kor., prawem do 3-ch trzechleci po 150 kor. i wlicz. do emer. dodatku osobistego 50 kor. po 16 latach i dodatku 200 kor. po 20 latach służby w tej samej randze z zastrzeżeniem, że w ciągu roku złoży egzamin z rach. państ. i po upływie roku zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya. (Dekret z 8. kwietnia 1909 L. 206/09).

10. **Franciszka Józefa Kubiczka,** dotychczas maszynistę Towarzystwa akcyjnego dla przemysłu naftowego w Borysławiu, prowizorycznym rurnikiem I. klasy miejskiego Zakładu wodociągowego, z płacą roczną 950 kor., kwaterowem 350 kor., dodatkiem za nocne służby 100 kor. z tem, że po roku zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya z wliczeniem służby prowizorycznej do emerytury. (Dekret z 15. kwietnia 1909 L. 27/08/prez).

Zgodnie z uchwałą Rady miejskiej z 14. marca 1907 otrzymali:

1. **Dr. Tadeusz Kannenberg,** koncepista Magistratu, pierwsze trzechlecie w kwocie 200 koron rocznie od dnia 12 kwietnia 1909. (L. 32167/09).

2. **Dr. Franciszek Mieczysław** 2-im **Bernaciński,** lekarz miejski, drugie trzechlecie w kwocie 200 kor. rocznie od dnia 2. maja 1909 (L. 35032/09).

3. **Dr. Artur Władysław Ferdynand 3-im Zopoth,** lekarz miejski, drugie trzechlecie w kwocie 200 koron rocznie od dnia 2. maja 1909. (L. 35033/09).

4. **Józef Starkel,** oficyał Magistratu, wliczalny do emerytury osobisty dodatek z powodu przebycia 20 lat służby w tej samej klasie rangi, w kwocie 200 koron rocznie od dnia 30. kwietnia 1909. (L. 32165/09).

5 **Adam Flasza,** brandmistrz Straży pożarnej, trzecie trzechlecie w kwocie 200 koron rocznie od dnia 28. kwietnia 1909. (L. 32166/09).

6 **Stanisław Gajewski,** werkmistrz elektrowni miejskiej, pierwsze trzechlecie w kwocie 200 koron rocznie od dnia 1. marca 1909. (L. 12714/09).

7. **Franciszek Miodoński,** pachołek miejski, drugie pięciolecie w kwocie 50 koron rocznie od dnia 30. maja 1909. (L. 43348/09).

8. **Piotr Banaś,** pachołek miejski, pierwsze pięciolecie w kwocie 50 koron rocznie od dnia 31. maja 1909. (L 43350/09).

9. **Jan Laszczyk,** pachołek miejski, pierwsze pięciolecie w kwocie 50 koron rocznie od dnia 31. maja 1909. (L 43349/09).

# Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

**Posiedzenie tajne** (9. w kad. XV.) **z dnia 15. marca 1909 r.**

Na posiedzeniu tem zapadła następująca uchwała:

Udziela się jednemu z konceptowych urzędników Magistratu zaliczki na płacę w kwocie 3000 koron pod następującymi warunkami: 1. Zaliczka ta spłaconą być ma w 5 latach w ratach miesięcznych po 50 kor. 2. Na zabezpieczenie zaliczki złożyć ma tenże odpowiednią policę życiową Towarzystwa ubezpieczeń, na okaziciela opiewającą. 3. Przypadające premie od policy opłacać będzie Kasa miejska z poborów tegoż urzędnika, który złoży deklaracyę, że zgadza się na to, oraz że odpowiada za zwrot zaliczki całym swoim majątkiem. (L. 1546/09/prez.).

**Posiedzenie tajne** (10. w kad. XV.) **z dnia 1. kwietnia 1909.**

Na posiedzeniu tem uchwalono:

I. Dyrektorem miejskiego Wydziału Obrachunkowego w VII. klasie rangi mianuje się p. **Jana Juliusza Leonarda 3 im. Krzyżanowskiego,** rewidenta tegoż Wydziału.

Czas służby, spędzonej przez p. Jana Juliusza Leonarda 3 im. Krzyżanowskiego na posadzie praktykanta Kasy Oszczedności m. Krakowa od 1. maja 1898 do 31. grudnia 1899, oraz na posadzie asystenta I. klasy tejże Kasy od 1. stycznia 1900 do 24. marca 1902, czyli razem 3 lata 10 miesięcy 24 dni, uznaje się za policzalny do emerytury w służbie miejskiej, a to w analogicznem zastosowaniu przepisu § 7. statutu emerytalnego dla urzędników i sług gminy miasta Krakowa, pod warunkiem uiszczenia za ten czas wkładek emerytalnych. (L. 224/09/prez.).

II. Zmienia się tytuł urzędowy rewidenta miejskiego Wydziału Obrachunkowego VIII. klasy rangi na tytuł: „Radca rachunkowy" w VIII. klasie rangi i radcą rachunkowym VIII. klasy rangi mianuje się p. **Maryana Zygmunta 2 im. Duszyńskiego**, likwidatora miejskiego Wydziału Obrachunkowego, z tem, że bieg pięcioleci liczyć się ma nominatowi od dnia 3. lutego 1906 r. (L. 226/09/prez.).

III Likwidatorem miejskiego Wydziału Obrachunkowego w VIII. klasie rangi mianuje się p. **Karola Michała 2 im. Radonia**, starszego adjunkta miejskiego Wydziału Obrachunkowego. (L. 223/09/prez.).

IV. Starszym adjunktem miejskiego Wydziału Obrachunkowego w IX. klasie rangi mianuje się p. **Maryana Józefa 2 im. Karpińskiego**, młodszego adjunkta tegoż Wydziału. (L. 225/09/prez.).

V. 1. Upoważnia się Prezydenta miasta do mianowania w razie braku odpowiednich kandydatów z 3-ma egzaminami rządowymi prawniczymi — i w ramach istniejącego etatu praktykantami konceptowymi Magistratu wyjątkowo szczególnemi zdolnościami zalecających się kandydatów z 2-ma egzaminami rządowymi z tem, iż nominacye te mają być prowizoryczne z zastrzeżeniem wykazania się ze złożenia 3-go egzaminu rządowego do 6-ciu miesięcy od dnia nominacyi i że dopiero po wykazaniu się ze złożenia tego egzaminu może nastąpić stabilizacya na posadzie z wliczeniem czasu służby prowizorycznej do emerytury.

2. Upoważnia się Prezydenta miasta do zamianowania jednego nadetatowego praktykanta konceptowego Magistratu z adjutum 1600 kor. rocznie z tem, iż ta nadetatowa posada ma być zwiniętą po utworzeniu etatowej posady konceptowej w Instytucie dla rękodzieł. (L. 160/09/prez.).

**Posiedzenie tajne** (11. w kad. XV.) **z dnia 6. maja 1909 r.**

Uchwalono:

I. Rada miejska zgadza się na przeniesienie w drodze służbowej **ks. Michała Dembowskiego**, katechety w szkole pospolitej męskiej św. Wojciecha, do szkoły 4-klasowej posp. męskiej św. Mikołaja i udziela mu prezenty na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w tejże szkole. (L. 2367/09/IV).

II. Udziela się prezenty na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w szkole wydz. żeńskiej św. Scholastyki **ks. Władysławowi Vranie**, katechecie szkoły wydz. żeńskiej w Podgórzu (L. 30488/09/IV).

III. Rada miejska zezwala na wytoczenie pp. **Maurycemu i Ernestynie z Rittermanów Kreislerowej** procesu o dotrzymanie umowy z 15. marca 1909 r., t. j. o zeznanie odpowiedniego kontraktu sprzedaży na rzecz gminy m. Krakowa ich realności lk. 92 Dz. I. lwh. 86 w Krakowie. (L. 36011/I/09).

IV. Odmawia się prośbie p. **Pauliny Wojnowskiej**, b. artystki dramatycznej teatru m. w Krakowie, o zwrot wkładek emerytalnych, wpłaconych przez nią do funduszu emerytalnego artystów teatru miejskiego w Krakowie. (L. 40962/06/prez.).

V. 1. Z funduszów, uzyskanych z 5% dodatków do biletów teatralnych, przyznaje się p. **Bronisławie Wolskiej**, artystce teatru miejskiego w Krakowie, emeryturę w kwocie 1800 K. rocznie, począwszy od dnia 1. kwietnia 1909, bez względu na to, czy p. Wolska dalej dla sceny krakowskiej pracować będzie, czy się od dalszej pracy scenicznej usunie.

2. Z tychże funduszów przyznaje się p. **Michałowi Przybyłowiczowi**, byłemu artyście teatru miejskiego w Krakowie, emeryturę w kwocie 720 kor. rocznie od dnia 1. kwietnia 1909 r.

3. Odmawia się żądaniu p. **Andrzeja Mielewskiego**, b. artysty teatru miejskiego w Krakowie, co do zwrotu kwoty 970 K. 30 hal., wpłaconej tytułem wkładek emerytalnych, lub ubezpieczenia go w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń urzędników prywatnych we Lwowie. (L. 165/09/prez.).

---

# Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

**Posiedzenie zwyczajne** (22. w kad. XV.) **z dnia 1. kwietnia 1909 r.**

*Przewodniczący:* dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
*I. Wiceprezydent miasta:* dr. Henryk Szarski.
*II. Wiceprezydent miasta:* Józef Sare.
*Sekretarz Rady miejskiej:* dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **52.**

*Radcy miejscy:* Epstein, dr. Gertler, Jawornicki, dr. Jaworski, Judkiewicz. ks. Krupiński, dr. Lustgarten, Maywalt, Mendelsburg, dr. Meisels, Porębski, dr. Rosenblatt, Sołtysik, Sulikowski, Szatkowski, dr. Tilles, hr. Wodzicki **(17)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje pisma:

### Straż pożarna o dodatek.

Funkcyonaryusze straży pożarnej miejskiej proszą o pomoc materyalną w formie dodatku do miesięcznej płacy.

### Stowarzyszenie stróżów o zapomogę.

Katolickie Stowarzyszenie stróżów prosi o przyznanie zapomogi dla podupadłych członków Stowarzyszenia.

### Sprowadzenie Słowackiego do kraju.

Akademicki „Komitet dla sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do kraju" zaprasza Radę do udziału w zapowiedzianym na sobotę dnia 3. b. m. wiecu.

### Plac sportowy.

R. m. dr. Julian Nowak prosi Prezydyum o jak najrychlejsze załatwienie podania tutejszych Związków turystycznych i sportowych o przyznanie im placu na ćwiczenia, szczególnie footbalowe, na Błoniach lub gruntach pofortyfikacyjnych.

Prezydent dr. Leo odpowiada, że w najbliższym czasie przedłoży Magistratowi podanie Związków turystycznych i sportowych do zasadniczego załatwienia; jakie ono będzie, na razie trudno przewidzieć, bo zależy to od uzasadnień referentów; przypuszczać można, że wypadnie pomyślnie.

### Samochody na Błoniach.

R. m. dr. Guńkiewicz, wskazując na wyścigi, jakie urządzają sobie niektórzy właściciele automobilów na Błoniach, domaga się, aby na torze spacerowym zakazane było w pewnych porach jeżdżenie automobilem.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że Magistrat zastanowi się nad tym projektem.

### Uniwersytet ludowy.

R. m. Bujwid w interpelacyi do Prezydenta odnośnie do mowy ks. Krupińskiego na jednem z poprzednich posiedzeń Rady miej. przytacza szereg ustępów ze sprawozdań Towarzystwa uniwersytetu ludowego, wskazując na dodatnią pracę tej instytucyi.

### Rekolekcye dla nauczycieli.

R. m. Daszyński wskazuje na rozporządzenie Rady szkolnej kraj. z 17. marca b. r, wywierające na nauczycieli nacisk do zgłaszania się do dyrekcyj szkolnych o dwudniowe urlopy, celem wzięcia udziału w rekolekcyach, urządzanych przez Sodalicyę Panów w Krakowie. Delegat Rady miejskiej w Radzie szkolnej krajowej powinien postarać się o to, aby Rada szkolna reskrypt ten zniosła. Mowca zgłasza następujący wniosek nagły: „Rada miejska wzywa swego Reprezentanta w Radzie szkolnej krajowej, aby postarał się o zniesienie reskryptu Rady szkolnej kraj. z dnia 17. marca 1909 L. 14.386“.

W głosowaniu nagłość wniosku upadła.

Prezydent dr. Leo oświadcza, że jako przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, nie otrzymał reskryptu, o którym dowiedział się dopiero z gazet. Dlatego żadnych wyjaśnień udzielić teraz nie może.

R. m. Konopiński oświadcza Radzie miejskiej, jako jej delegat do Rady szkolnej krajowej, że na tych posiedzeniach Rady szkolnej, względnie Sekcyi dla szkół ludowych, na których on był obecny, o uchwale, któraby była treścią reskryptu Rady szkolnej krajowej z 17. marca b r., mowy nie było. To jest pewnem, że w dniu 17. marca, który jest datą wzmiankowanego reskryptu Rady szkolnej, żadnego posiedzenia Rady szkolnej nie było. Co do *meritum* poruszonej sprawy, wyraża Mowca opinię, że Sodalicyi Panów wolno urządzać rekolekcye dla wszelakich zawodów, a więc także dla nauczycieli, i zapraszać ich na te rekolekcye. Ale pośrednictwo krajowej Rady szkolnej między nauczycielstwem a Sodalicyą uważa Mowca za niewłaściwe. Jako delegat Rady miejskiej do Rady szkolnej krajowej, zasięgnie Mowca informacyj w tej sprawie i wypowie przedstawioną tutaj opinię własną, zarówno jak zapatrywania i życzenia Rady miejskiej.

R. m. dr. Bandrowski podnosi, że cała sprawa bądź co bądź nie jest przyjemną i nie sprawia miłego wrażenia. Uczucia i przekonania religijne mają tak subtelną i delikatną naturę, iż nie znoszą żadnego przymusu i presyi. A niestety są pozory, że tak jest, nie tyle z powodu reskryptu Rady szkolnej, jak skorzystania z niego w zaproszeniach Sodalicyi Maryańskiej, w których powołano się na reskrypt Rady szkolnej krajowej — chociaż on nie zawiera nakazu, lecz ma raczej formę zalecenia. Zaproszenie Sodalicyi Maryańskiej wykorzystało reskrypt Rady szkolnej. Byłoby przeto wskazanem, a nawet koniecznem, żeby tego rodzaju akty publiczne, jak owe zaproszenia, już więcej się nie pojawiały. I dlatego zwraca się do p. Prezydenta i do p. Delegata do Rady szkolnej z prośbą, aby w stosownem miejscu przedstawili niewłaściwość okólnika i opartego na nim zaproszenia.

### Szkoła im. św. Floryana.

R. m. Stanisław Nowak interpeluje w sprawie budowy nowej szkoły św. Floryana.

Prezydent odpowiada, że do budowy wszystko przygotowane; teraz idzie o zapewnienie funduszów.

### Budynki przy kościele św Idziego.

R. m. dr. Merz zapytuje, czy prawdą jest, że Prezydent wydał zarządzenie zburzenia budynków przy kościele św. Idziego?

Prezydent zaznacza, że już na jednem z poprzednich posiedzeń wyjaśnił, że Budownictwo miejskie kończy zestawienie kosztorysu restauracyi budynków.

### Apteka w Dębnikach.

Przewodniczący oświadcza, że Sekcya V. Rady miejskiej przychodzi z wnioskiem nagłym w sprawie otwarcia apteki w Dębnikach i prosi o przyjęcie nagłości.

W głosowaniu nagłość przyjęto.

Radca Magistratu Buczkowski imieniem Sekcyi V. wnosi:

Rada miejska uchwala!

Rada miasta Krakowa oświadcza, że nie widzi żadnej przeszkody do utworzenia i otwarcia nowej apteki w gminie Dębnikach.

Uchwalono bez dyskusyi.

(L. 14047/909 III. a.).

### Izba rękodzielnicza.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Odstąpić Izbie stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych w Krakowie część gruntu miejskiego z realności lwh. 1152 w Krakowie, przy ul. Zyblikiewicza, w bezpośredniem sąsiedztwie realności p. Żuk-Skarszewskiego położoną, na planie kolorem zielonym oznaczoną, o powierzchni 424·5 sążni kwadr, za cenę po 20 kor. za 1°□, płatną przy podpisaniu kontraktu.

2. Na gruncie powyższym obowiązana będzie Izba stowarzyszeń rękodzielniczych i przemysłowych w Kra-

kowie wystawić według planów, przez Gminę zatwierdzić się mających, dom dla Izby najdalej do lat trzech od zawarcia kontraktu; inaczej grunt wraca do Gminy bezpłatnie.

3. Na wypadek, gdyby wybudować się mający budynek przestał służyć celom Izby lub celom krakowskich stowarzyszeń rękodzielniczych, gmina miasta Krakowa zastrzega sobie prawo odkupu powyższego gruntu za cenę, która w następujący sposób będzie ustalona:

Wartość gruntu przyjmie się w cenie po 20 kor. za 1°□, wartość zaś budynku oznaczona będzie przez oszacowanie sądowe. To prawo odkupu ma być zaintabulowane na realności, na powyższym gruncie powstać mającej, z tem, że realności tej Izbie ani pozbywać ani ponad $^2/_3$ wartości bez zezwolenia gminy miasta Krakowa obciążać nie będzie wolno.

4. Koszta kontraktu, intabulacyi, stemple i należytości przenośne ponosi wyłącznie Izba nabywająca.

5. Do podpisania kontraktu obok Prezydenta miasta upoważnia się radców miejskich pp. Wandalina Beringera i Jana Perosia, a na przypadek przeszkody u jednego z nich r. m p. dr. Adama Bobilewicza.

R. m. Kosobucki popiera wnioski, wskazując cele i zadania domu rękodzielniczego. Będzie tam nie tylko siedziba Izby rękodzielniczej, ale nadto lokal na kasę zapomogową majstrów, sale na wieczorki, bazar dla sprzedaży wyrobów rękodzielniczych, sala na wspólne narady, izby dla stowarzyszeń czeladzi i dla młodzieży rękodzielniczej na zebrania, bibliotekę i zabawy. Dochody z domu będą używane na zapomogi dla majstrów, celem podniesienia rękodzieła.

R. m. Daszyński oświadcza, że zgadza się na wnioski Sekcyi I. i III., gdyż popieranie organizacyj rękodzielniczych jest obowiązkiem Gminy. Mowca podnosi jednak przy tej sposobności, że przed kilkunastu laty zawiązał się w Krakowie szereg robotniczych związków zawodowych, rozwijających się nadzwyczajnie i liczących 3500 członków. O interesach tego Związku robotniczego Gmina w przyszłości pamiętać musi. Jeżeli Związek zwróci się do Rady, niechaj ona prośbę tę poprze

R. m. dr. Julian Nowak wskazuje, że inteligencya przywiązuje wielką wagę do rozwoju rękodzieł i dlatego będzie głosował za oddaniem gruntu pod dom rękodzielniczy.

R. m. dr. Bandrowski imieniem klubu demokratycznego bardzo serdecznie popiera wniosek. Mowca wypowiada także życzenie, aby przyszły dom rękodzielniczy nie był tylko instytucyą reprezentacyjną, ale skutecznie prowadził te zadania, które do jego zakresu należeć będą, aby był początkiem mocnej i silnej organizacyi mieszczaństwa krakowskiego.

R. m. dr. Gross wskazuje na życzliwe traktowanie sprawy przez reprezentantów różnych stronnictw, bo jest ona wspólną. Należy jednak postawić rzecz na sprawiedliwem stanowisku, że dom rękodzielniczy przeznaczony będzie dla wszystkich bez różnicy wyznania.

R. m. Nowak Stanisław, popierając wniosek, wskazuje na konieczność przyjścia również z pomocą nauczycielstwu, które pragnie w najbliższej przyszłości wznieść własny dom w Krakowie.

Po przemowie Referenta wnioski Sekcyi I. i III. przyjęto. (LM. 7419/09/I.).

Prezydent dr. Leo stwierdza jednomyślność i wyraża życzenie, aby dom rękodzielniczy jak najprędzej wybudowano.

R. m. Kosobucki składa podziękowanie Radzie i Referentom za doprowadzenie do skutku sprawy, która niezawodnie będzie ważnym momentem w rozwoju rękodzieł w Krakowie.

### Kollektor lewobrzeżny.

Radca Budownictwa Kłeczek imieniem Komisyi brukowo-kanałowej i Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Przejąć od c. k. Rządu roboty około kollektora lewobrzeżnego w części od klasztoru pp. Norbertanek do ujścia starego koryta Rudawy około mostu żelaznego w ulicy Zwierzynieckiej, t. j. od km. 0·190 do km. 1·165, i w części od km. 4·730, do km. 6 088, t. j. od stacyi Grzegórzki do ujścia w Dąbiu — za ryczałtową kwotę 1,032.500 koron.

2. Upoważnia się Prezydyum miasta do zawarcia z c. k. Rządem umowy w powyższej sprawie i do wszelkich zarządzeń, zmierzających do przeprowadzenia robót.

3. Upoważnia się Prezydyum miasta do przeprowadzenia powyższych robót w porozumieniu z Komisyą brukowo-kanałową.

4. Wyznacza się kwotę 200.000 koron na pokrycie początkowych wydatków, zwrotną z umówionego z c. k. Rządem ryczałtu.

Wiceprezydent Sare podnosi znaczenie budowy kollektora, oraz wyjaśnia sprawę wpuszczania nieczystości do Wisły, podniesioną przez r. m. Bujwida, poczem w głosowaniu wnioski Komisyi i Sekciy II. przyjęto. (L. 19979/909/B. b.).

### Konkurs na plan regulacyjny Krakowa.

Radca Budownictwa Kłeczek imieniem Komisyi dla gruntów pofortecznych i Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Rozpisać konkurs publiczny dla techników i artystów polskich na plan regulacyjny Krakowa.

2. Zatwierdzić przedłożone plany podstawowe do konkursu i program tegoż *).

3. Przyzwolić na ten cel kredyt w wysokości 15.000 kor., pokryć się mający z funduszu, który Rada uchwali na rozszerzenie Krakowa na gminy sąsiednie.

Uchwalono bez rozpraw. (LM. 58.021/08/B. b.).

### Regulacya ul. Lubomirskiego.

Radca Magistratu Skrzyniarz imieniem Sekcyi I. i II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. W celu regulacyi ul. Lubomirskiego nabyć od dr. Bernarda Langroda z jego realności lwh. 2127 w Krakowie (l. or. 35 ul. Lubomirskiego) skrawek gruntu z parceli gr. lk. 67/4, nową lkat. 67/15 oznaczony, o powierzchni 49m² czyli 13·62 sążni kwadrat., za cenę po 80 kor. za 1 sąż. kwadrat., płatną w 14 dni po zaintabulowaniu Gminy za właścicielkę tego gruntu w stanie wolnym od ciężarów i po usunięciu przez dr. Bernarda Langroda

*) Zob. załącznik na końcu tego numeru.

jego własnym kosztem muru ze sztachetami, na nabywanym przez Gminę gruncie się znajdujących.

2. Tytułem odszkodowania za usunięcie powyższego muru i sztachet i za wykonanie parkanu drewnianego w nowej linii granicznej realności lwh. 2127 wypłaci Gmina dr. Bernardowi Langrodowi wraz z ceną kupna ryczałtową kwotę 100 kor.

3. Koszta kontraktu, intabulacyi i należytość przenośną ponosi Gmina miasta Krakowa.

4. Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radców miejskich Jana Perosia i Szymona Dąbrowskiego, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. Stanisława Drozdowskiego.

5. Wydatek na cenę kupna w kwocie 1189 kor. 60 hal. pokryć z kredytu nadzwyczajnego do dz. II. budżetu 1909 r., któryto kredyt jednocześnie się przyznaje.

R. m. Dąbrowski zgadza się z wnioskiem, podnosi jednak brak planu regulacyjnego dla śródmieścia; niektóre ulice są zaniedbane pod tym względem, n. p. ul. Krzywa i ul Reformacka.

Wiceprezydent miasta Sare wyjaśnia, że Budownictwo wypracowuje plany, które będą przedmiotem obrad Sekcyi I.

Radca Magistratu Skrzyniarz zaznacza, że rozszerzenie ulicy Reformackiej traktowane było wielokrotnie. Sprawa na razie nie może być załatwioną z powodu zbyt wygórowanych żądań OO. Reformatów, którzy żądają za skrawek gruntu 40 kilku tysięcy koron. Magistrat sprawą tą zajmuje się i teraz odniósł się właśnie do OO. Reformatów o zniżenie oferty.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi I. i II. (L. 8590/I./909).

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie jawne o godzinie $8^1/_2$ wieczorem.

## Posiedzenie zwyczajne (23. w kad. XV.) z dnia 6. maja 1909 r.

*Przewodniczący:* Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
*I. Wiceprezydent miasta:* Dr. Henryk Szarski.
*II. Wiceprezydent miasta:* Józef Sare.
*Sekretarz Rady miejskiej:* Dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **53**.

*Radcy miejscy:* dr. Bobilewicz, Daszyński, dr. Doboszyński, dr. Gross, Jarra, Jawornicki, dr. Landau Rafał, Mendelsburg, dr. Petelenz, dr. Rosenblatt, Sędzimir, Sołtysik, dr. Staniszewski, Sulikowski, Wachtel, hr. Wodzicki (**16**) nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

### Oderwanie Chełmszczyzny.

Przewodniczący Prezydent dr. Leo zagaja posiedzenie następującemi słowy: „W porozumieniu z szeregiem kolegów przedstawiam Radzie do uchwalenia następującą rezolucyę:

„Solidarna z braćmi naszymi z za kordonu w ich szczęściu i nieszczęściu, odczuwa reprezentacya miasta Krakowa jak najboleśniej cios, jaki spaść ma na Królestwo Polskie przez oderwanie prastarej chełmskiej dzielnicy od pnia macierzystego i poddanie jej pod ciężkie wyjątkowe prawa. — W imię idei sprawiedliwości, która stosunkami ludów europejskiej kultury rządzić winna, podnosimy w tej szczęśliwszej pod względem narodowym dzielnicy uroczysty protest przeciw takiemu aktowi gwałtu i bezprawia i apelujemy o pomoc moralną do wszystkich naszych czynników politycznych, celem podjęcia jak najbardziej energicznej akcyi ochronnej“.

Podczas odczytywania rezolucyi członkowie Rady powstali z miejsc. Prezydent, stwierdzając przyjęcie powyższej rezolucyi przez aklamacyę, zaznacza, że będzie ona przesłaną Prezydyum Koła polskiego we Wiedniu. (L. 277/09/prez.).

### Jubileusz Anczyca.

Następnie Prezydent dr. Leo podaje do wiadomości Rady, że komitet, urządzający uroczystość jubileuszu Wł. Anczyca, zaprasza Radę miejską do udziału w sobotnim obchodzie; program będzie jutro radcom doręczony. Prezydent wnosi o udzielenie kredytu 300 kor. na cele obchodu.

Uchwalono. (L. 252/909/prez.).

### Wycieczka w Zagłębie krakowskie.

Dalej Prezydent zawiadamia, że dnia 12. b. m. odbędzie się wycieczka krajowej Komisyi przemysłowej oraz 6 członków Koła polskiego do węglowego Zagłębia krakowskiego. W wycieczce weźmie udział Minister dla Galicyi i Marszałek krajowy. Wycieczka zwiedzi także niektóre zakłady przemysłowe w okolicy Krakowa. Prezydent zaznacza, że z Krakowa będzie wysłany osobny pociąg dla uczestników wycieczki.

Mowca przedkłada wniosek, aby Rada uchwaliła kredyt na pokrycie połowy kosztów przyjęcia wycieczki i urządzenia pociągu.

Uchwalono.

### Zjazd Kółek rolniczych.

Prezydent dr. Leo wnosi, aby Rada miejska upoważniła Prezydyum miasta do zwrócenia się z prośbą do zarządu Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie, aby tegoroczny zjazd delegatów tej instytucyi odbył się w Krakowie.

Uchwalono. (L. 275/909/prez.).

### Dar ś. p. dra Teodora Dunina.

Prezydent zawiadamia, że Muzeum Narodowe otrzymało wczoraj odpis testamentu ś. p. dra Teodora Dunina z Warszawy, który zapisał Muzeum Narodowemu w Krakowie obrazy, rzeźby, akwaforty, znajdujące się w mieszkaniu testatora w Warszawie i Zakopanem; śp. dr. Dunin wyraził życzenie, aby z tych obrazów stworzono osobną salę pod nazwą „Teodora i Zeneidy Duninów“. Oprócz obrazów zapisał dr. Dunin dla Muzeum przedmioty sztuki stosowanej, t. j. porcelanę, szkło, lampy, bronzy, meble. Na koszt transportu tych rzeczy do Krakowa przeznaczył Ofiarodawca 500 rubli.

Na wniosek Prezydenta Rada postanowiła zapis przyjąć i uchwaliła podziękować rodzinie ś. p. dra Dunina. (L. 276/909/prez.).

## Urlop.

Wkońcu Prezydent zawiadamia Radę, że r. m. Jarra prosi o udzielenie urlopu na 6 tygodni na wyjazd dla poratowania zdrowia.

Urlopu udzielono.

## Muzeum narodowe.

Sekretarz Rady odczytuje: 1. Pismo Towarzystwa Muzeum przemysłowego w Rzeszowie, które zwraca się do Rady z propozycyą urządzania po miastach Galicyi ruchomych wystaw z wypożyczonych duplikatów Muzeum Narodowego.

2. Pismo Zarządu Towarzystwa miłośników historyi i zabytków miasta Krakowa o wniesienie do Wydziału krajowego podania w sprawie wyznaczenia na Wawelu miejsca dla Muzeum Narodowego.

Oba te pisma uchwalono odesłać do odnośnych Sekcyi. (L. L 42093/09/IV, 42094/09/IV).

## Uniwersytet ludowy im. Mickiewicza.

R. m. ks. Krupiński zaznacza, że odpowiada w sprawie osobistej, poruszonej na ostatniem posiedzeniu Rady. Dotyczy to Uniwersytetu ludowego. Mowca przytacza, że Uniwersytet posiada bibliotekę, bardzo obficie zaopatrzoną w dzieła literatury socyalistycznej w kilku językach; obejmują one 15 stronic katalogu prócz dzieł tej treści, rozrzuconych w innych działach. Inne działy biblioteki składają się z dzieł, które w wielkiej części nie powinny się znajdować w bibliotece popularnej i dla młodzieży przeznaczonej. Czytelnia zawiera 130 pism ze socyalistycznej publicystyki europejskiej; z prasy codziennej krajowej i ludowej są tylko niektóre pisma; katolickich niema wcale. — Wśród prelegentów było wielu z partyi socyalistycznej; odczyty poza Krakowem odbywały się w lokalach partyi socyalistycznej. Po odezwaniu się Mowcy o działalności Uniwersytetu ludowego „Naprzód“ przyznał, że partya w Uniwersytecie pracuje. Jeżeli się zważy zasady socyalizmu w stosunku do religii, do rodziny, do porządku społecznego; jeżeli się zważy materyalistyczne pojmowanie dziejów, jakiem się socyalizm posługuje, nie trudno zrozumieć, czy ta oświata zdolna pomódz do wytworzenia cnót moralnych, rodzinnych i społecznych. Mowa wykazuje tem, że instytucya nie weszła na lepsze tory w ostatnich czasach.

R. m. Bujwid oświadcza, że nie będzie reagował na poglądy ks. Krupińskiego, lecz poprosi w dalszym ciągu o fakta.

## Reforma statutu miejskiego.

R. m. dr. Bandrowski zapytuje, co się dzieje z dwiema ważnemi sprawami. Jedną z nich jest sprawa reformy statutu miejskiego. Rada wytknęła już pewne kierunki dla reformy i wydała pewne polecenia komisyi statutowej. Mowca nie sądzi, aby sprawa była przewlekaną; dziwi się jednak, że naprzód nie postępuje, a Prezydyum powinno się nią stanowczo zająć.

## Drożyzna w mieście.

Mowca podnosi dalej drożyznę w mieście; Rada spełniła obowiązek i wybrała komisyę aprowizacyjną dla spraw drożyzny. Komisya zebrała się raz na posiedzenie, ale nie widać skutków tego posiedzenia. Drożyzna idzie swoim torem i staje się olbrzymem, przygniatającym wszystkich obywateli. Mowca domaga się imieniem swego klubu radzieckiego i obywatelstwa, aby Gmina podjęła akcyę na polu drożyzny, bo to jej obowiązek. Urzędnicy tutejsi i nauczyciele zawiązali ekonomiczne stowarzyszenie dla obrony przed drożyzną i osiągnęli bardzo dobre rezultaty.

Jeżeli samopomoc urzędników mogła przynieść tak dobre skutki, to o wiele wydatniejsze mogłaby przynieść samopomoc Gminy. Nie idzie tutaj o polityczne momenty, tylko o interesy mieszkańców Gminy, i dlatego Mowca domaga się, aby wśród nawału prac stanęła także na porządku dziennym sprawa reformy statutu i drożyzny.

R. m. Bujwid przytacza porównawcze cyfry co do ilości spożywanego mięsa na głowę w miastach zachodniej Europy, oraz cyfry śmiertelności na gruźlicę. Z tych cyfr okazuje się, że Kraków zajmuje jedno z gorszych miejsc.

R. m. dr. Domański zbija to zapatrywanie, o ile odnosi się ono do śmiertelności na gruźlicę, podnosząc, że cyfry są mylne, bo zawierają wypadki śmierci osób, przywożonych do miasta, a nie tutejszych.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że na ostatniem posiedzeniu komisya statutowa poleciła Magistratowi zebrać materyały, szczególnie statuty różnych miast większych. Bez takiego materyału dalsze obrady Komisyi byłyby bezpłodne. Magistrat spełnił polecenie i zebrał wskazany materyał, a członkowie Komisyi zapoznali się z ustrojem innych miast. Posiedzenie komisyi statutowej odbędzie się w poniedziałek i dalsze odbywać się będą co tydzień.

Dalej Prezydent udziela wyjaśnień co do komisyi aprowizacyjnej; podzieliła się ona na sekcyę węglową i drugą, obejmującą wszystkie inne sprawy. Osobno ma być utworzony podkomitet mieszkaniowy. Magistrat zebrał na tem polu materyały do dalszego działania. Mowca przedłoży wkrótce wnioski w sprawie ożywienia ruchu budowlanego i budowy domów o tanich mieszkaniach. Gmina niezawodnie użyczy poparcia stowarzyszeniom, mającym na celu zwalczanie drożyzny; w tej mierze byłoby pożądanem nawet udzielanie im kredytu. Sama Gmina handlem zajmować się nie może.

## Zapomoga dla nauczycieli.

R. m. St. Nowak interpeluje w sprawie projektowanego zburzenia domu przy ul. Podzamcze l. 12 i fatalnych stosunków, panujących w szkole barakowej przy ul. Biskupiej. Mowca zapytuje dalej, co się dzieje z zapomogami drożyźnianemi dla nauczycielstwa.

Prezydent udziela wyjaśnień co do zapomóg dla nauczycieli, zaznaczając, że rzecz jest w referacie i będzie w swoim czasie Radzie przedłożoną.

## Mięso z Rumunii. — Opłaty targowe.

R. m. Bialik zwraca się do Prezydenta z prośbą, aby interweniował przeciw wykluczeniu Krakowa i Lwowa od dowozu mięsa z Rumunii; następnie zapytuje, na jakiej podstawie podniesiono na targowicy miejskiej opłaty od jałownika i trzody?

Prezydent odpowiada, że gdyby po przestudyowaniu traktatu przekonał się, że w istocie takie wy-

kluczenie zachodzi, to poczyni odpowiednie kroki w Kole polskiem.

Naczelnik akcyzy, radca Magistratu dr. Zawadzki wyjaśnia, że na targowicy przeprowadzono nie podwyższenie opłat, ale drobne uregulowanie z 16 hal. na 20 hal. od sztuki, ważącej nieraz 200 klgr.

### Nabiał i owoce.

Na wniosek r. m. dra Juliana Nowaka Rada przekazała Magistratowi do rozpatrzenia kwestyę, czyby nie było pożądanem uzyskać zezwolenie na sprzedaż nabiału i owoców w niedziele. Wnioskodawca podnosi, że w niedziele wolno sprzedawać alkohol, a nie wolno owoców, których potrzebuje wiele osób, wybierających się na wycieczki. (L. 48836/909/III a).

### Biblioteka Jagiellońska.

R. m. dr. Bandrowski imieniem Sekcyi szkolnej przedstawia następujący wniosek nagły:

Uprasza się Prezydenta, aby wraz z dwoma delegatami Rady tak w Kole polskiem jak i w c. k. Ministerstwie oświaty poczynił wszelkie zabiegi w celu wyjednania i zapewnienia u Rządu funduszów na restauracyę gmachu i należyte wyposażenie Biblioteki Jagiellońskiej.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie nagłość wniosku.

Uchwalono.

R. m. dr. Fierich co do *meritum* wskazuje, że Biblioteka, aczkolwiek jest zakładem uniwersyteckim, nie podlega Senatowi akademickiemu, lecz Ministerstwu oświaty: mimo to Senat zajmuje się nią. Obecnie już zapanowały lepsze stosunki, aniżeli przed kilkoma laty. W czytelni mogą pracować setki osób; urządzono również czytelnię profesorską. Jest znaczny postęp ku lepszemu. Przyznać należy, że dotacya jest za małą i w tej mierze Senat akademicki zabrał głos. Strona zewnętrzna ulegnie polepszeniu w najkrótszym czasie. Nie odmawiając wcale Radzie prawa zabrania głosu w ochronie tego zabytku, Mowca pragnie zaznaczyć, że czynnik powołany do tego, t. j. Uniwersytet, sprawy tej z oka nie spuszcza. Zresztą poruszane bywają myśli, aby inny gmach wybudować, w całej pełni odpowiadający wymaganiom i potrzebom biblioteki.

R. m. dr. Ponikło i dr. Domański popierają wnioski sekcyi szkolnej.

R. m. dr. Julian Nowak sądzi, że na Bibliotekę powinien być wzniesiony nowy budynek z kamienia i żelaza.

Sprawozdawca r. m. dr Bandrowski, dziękując mowcom za zajęcie się sprawą i poparcie, oświadcza, że nie zapoznaje postępu, jaki dziś zauważyć można w Bibliotece, prosi jednak o przyjęcie wniosków.

W głosowaniu uchwalono wniosek Sekcyi szkolnej. Przewodniczący stwierdza jednomyślność uchwały. (L. 42160/09/IV.).

### Muzeum Narodowe.

R. m. dr. Wasung imieniem Sekcyi szkolnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

W interesie rozwoju Muzeum Narodowego, instytucyi, mającej tak doniosłe znaczenie dla całego narodu, Rada miejska uznaje konieczną potrzebę przeniesienia tego Muzeum do gmachu poszpitalnego na Wawelu. Uprasza się Prezydenta miasta, aby poczynił wszelkie, do tego celu zmierzające kroki.

Wniosek poparli r. m. dr. Julian Nowak i dr. Domański.

W głosowaniu wniosek Sekcyi szkolnej przyjęto. (L. 40581/09/IV.).

### Ulica Bosacka.

Radca Budownictwa Kłeczek imieniem Sekcyi ekonomicznej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zatwierdza się linię regulacyjną ulicy Bosackiej według linii czerwonej, oznaczonej na planach Budownictwa miejskiego z dnia 16. marca 1909 r.

R. m. dr. Gertler, uzasadniając swe zapatrywanie, wnosi, aby delegatom Gminy dano dyrektywę, iż Gmina zgodzi się na regulacyę ulicy Bosackiej wedle projektu pod warunkiem, jeżeli odcięty z powodu regulacyi grunt otrzyma Gmina bezpłatnie, a kolej ulicę swoim kosztem uporządkuje.

Przeciw rezolucyi tej, któraby krępowała działanie delegatów Gminy, przemawiali kilkakrotnie r m. Dattner, Beringer, Maywalt.

W głosowaniu przyjęto wniosek Sekcyi. (L. 31358 1909/*B. b.*).

Poddany pod głosowanie wniosek r. m. dra Gertlera — upadł.

### Ulica Estery.

Radca Budownictwa miejskiego Kłeczek imieniem Sekcyi ekonomicznej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zatwierdza się regulacyę ulicy Estery w części między placem Nowym a ulicą Miodową według szerokości „a" zaznaczonej między realnością „B", a narożnikiem realności narożnej przy ul. Estery i ul. Miodowej na planie przedłożonym przez Budownictwo miejskie z dnia 16. marca 1909 r.

Uchwalono. (L. 22190/09/*B. b.*).

### Nowa szkoła.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi IV. wnosi:

Rada miejska zgadza się na zorganizowanie z oddziałów równorzędnych szkoły pospolitej żeńskiej połączonej ze szkołą wydziałową im. Zbigniewa Oleśnickiego — nowej szkoły 4-klasowej posp. żeńskiej jako szkoły Nr. XXVIII. z tem jednak zastrzeżeniem, iż wrócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894, Nr. 49 Dz. u. kr., do żadnych innych świadczeń na rzecz tej nowej szkoły Gmina się nie obowiązuje.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 33062/IV/09.).

### Park dra Jordana.

Sekretarz magistratualny Groele imieniem Sekcyi IV. i Delegacyi dla spraw Parku dra Jordana wnosi:

Rada miejska uchwali!

1. Przyjmuje się do wiadomości objęcie w zarząd Gminy od dnia 1. stycznia 1908 r. Parku dra Jordana wraz z całym inwentarzem.

2. Rada miejska uchwala utrzymywać nadal w Parku ćwiczenia i zabawy młodzieży szkolnej i rękodzielniczej.

3. Dla spraw Parku ustanawia się Kuratoryę, złożoną z 5-ciu członków Rady miejskiej pod przewodnictwem Prezydenta miasta.

Kuratoryi służy prawo kooptacyi członków z poza Rady.

4. Prezydyum miasta w porozumieniu z Kuratoryą powierzy kierownictwo techniczne ćwiczeń i zabaw osobie odpowiednio ukwalifikowanej, zarząd zaś ogrodowy i administracyjny wykonywać będzie Prezydyum miasta przez organa administracyi miejskiej.

R. m. Turski zgłasza następującą rezolucyę:

1. Uznaje się potrzebę jak najrychlejszego powiększenia parku dra Jordana.

2. Po rozszerzeniu Parku przeznaczać się będzie na festyny tylko część jego, — resztę pozostawi się dla publiczności, wchodzącej do parku bezpłatnie.

Następnie zaś co do punktu czwartego wniosków podnosi Mowca pewne wątpliwości, w szczególności to, że parkiem powinna zarządzać Rada miejska, względnie Kuratorya, a Prezydent miasta wykonywać będzie postulaty Rady, względnie Kuratoryi; dlatego Mowca żąda opuszczenia drugiej części tego punktu.

R. m. dr. Gertler zgłasza poprawkę do ustępu 2-go wniosku, a mianowicie, aby zamiast słów: „młodzieży szkolnej i rękodzielniczej“ wstawić słowa: „dla młodzieży“.

Prezydent dr. Leo wskazuje, że zgadza się z zapatrywaniem r. m. Turskiego co do zarządu parku, albowiem Prezydent miasta *eo ipso* powołany jest do zarządu parkiem.

Po wyjaśnieniach referenta sekretarza Groelego Przewodniczący podaje pod głosowanie ustępami wniosek Sekcyi szkolnej i Delegacyi.

Ustęp 1. — uchwalono.

Ustęp 2. — przyjęto z proprawką r. m. dr. Gertlera.

Ustęp 3. — uchwalono.

Ustęp 4. — przyjęto z opuszczeniem ostatniego zdania, od słów: „zarząd zaś ogrodowy..“ do końca. (L. 20385/09/IV.).

Poddaną pod głosowanie rezolucyę r. m. Turskiego uchwalono. (L. 42399/09/IV.).

### Dom polski w Skale.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Sekcyi prawniczej wnosi:

Rada miejska oświadcza, iż w razie rozwiązania Tow. polskiego Bratniej pomocy i Domu polskiego w Skale nad Zbruczem przyjmuje cały tak ruchomy jak i nieruchomy majątek tego towarzystwa na własność Gminy miasta Krakowa i zobowiązuje się używać tego majątku na cele rozszerzenia i popierania oświaty wśród ludu polskiego, objęte bliżej § 2-gim statutu Towarzystwa Szkoły ludowej, zatwierdzonego reskryptem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 22. VIII. 1908 r. L. 28 008. W razie gdyby w ciągu lat 10-u po rozwiązaniu powstało w Skale Towarzystwo polskie z celami, objętymi § 2-gim statutu „Tow. polskiego Bratniej pomocy i Domu polskiego w Skale“, zobowiązuje się Gmina miasta Krakowa oddać pozostały majątek temuż Towarzystwu polskiemu na jego własność.

Uchwalono bez rozpraw. (L. 26651/09/IV.).

### Setna rocznica urodzin Słowackiego.

R. m. dr. Gertler proponuje następujący skład komisyi dla obchodu ku czci Słowackiego: dr. Bandrowski, dr. Domański, dr. Jaworski, Konopiński, Kosobucki, dr. Ignacy Landau, dr. JulianNowak, wicepr. Sare, wicepr. dr. Szarski.

Uchwalono. (L. 212/09/prez.).

### Konkurs na regulacyę Krakowa.

R. m. dr. Bandrowski proponuje następujący skład sądu konkursowego: Maywalt, Turski, Uderski, Peroś, Beringer, dr. Julian Nowak

R. m. Dąbrowski porusza sprawę gruntów pofortyfikacyjnych. Akcya ta postępuje bardzo pomału, wskutek czego praktyczne wyzyskanie gruntów opóźnia się i grunta te staną się dalej coraz droższe.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że roboty ziemne prowadzone są na wielką skalę na gruntach pofortecznych w dwóch już miejscach, wkrótce odbędą się i na trzeciem. Jest to wstępem do ich regulacyi, a gdy stosunki pozwolą, do ich osuszenia. Parcelacya opóźnia się z powodu nieuregulowania Rudawy i z powodu tego, że dotąd nie został wybrany sąd konkursowy na plan regulacyjny Wielkiego Krakowa.

W głosowaniu przyjęto wniosek r. m. dr. Bandrowskiego co do składu sądu konkursowego. (L. 280/09/prez.).

### Bursa rękodzielnicza.

Radca Magistratu dr. Zaczek imieniem Prezydyum miasta przedstawia Radzie miejskiej wniosek wybrania delegata Gminy do Rady naczelnej Towarzystwa burs i opieki nad młodzieżą rękodzielniczą i handlową.

R. m. dr. Bandrowski proponuje na delegata r. m. dr. Juliana Nowaka.

W głosowaniu uchwalono. (L. 30961/909/IV.).

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie $8^3/_4$ wieczorem.

---

## Program i warunki konkursu na plan regulacyjny Krakowa *).

Celem uzyskania podstawy dla ustalenia sposobu zabudowania obszarów gmin podmiejskich, włączyć się mających do Krakowa, rozpisuje gmina m. Krakowa publiczny konkurs.

---

Zadanie niniejsze ma przedstawić rozszerzenie istniejącego miasta na przyległe gminy sąsiednie przy zastosowaniu najnowszych wymagań ruchu komunikacyjnego, zdrowia publicznego, estetyki i gospodarstwa miejskiego. Wobec tego, że z chwilą wejścia w życie ustawy o włą-

*) Załącznik do protokołu z posiedzenia Rady miejskiej z 1. kwietnia r. 1909 (str. 88 w tym numerze).

czeniu gmin sąsiednich do m. Krakowa ustaje obowiązująca ustawa budowlana z dnia 13. października 1899, przeto praca konkursowa służyć będzie jako materyał do opracowania przyszłej ustawy budowlanej dla rozszerzonego Krakowa.

Plan regulacyjny winien też przedewszystkiem objąć gminy sąsiednie, które w przeważnej części są niezabudowane, i organicznie je złączyć z obecnem miastem Krakowem istniejącemi od dawna drogami, przyczem ma przewidzieć i rozgrupować stosownie do warunków miejscowych przyszłe dzielnice miasta, jakoto: mieszkaniową, willową, handlowo-przemysłową, rękodzielniczą, dzielnicę większych fabryk, tanich mieszkań, wreszcie dzielnice o charakterze wiejskim.

Gminy, położone po prawym brzegu Wisły, należy połączyć odpowiednio sytuowanymi mostami z uwzględnieniem istniejących, a to: nowego mostu III-go, mostu Franciszka Józefa i mostu drogowego, łączącego Dębniki z ulicą Zwierzyniecką. Za punkt wyjścia należy przyjąć przyszły most na jazie w km. Wisły 81+000 w Dąbiu.

Przy opracowaniu planu należy uwzględnić:

1. przełożenie koryta Rudawy, 2 skanalizowanie Wisły, 3. ochronę miasta od powodzi, 4. budowę dworca towarowego, 5. dworca osobowego i 6. rozszerzenie stacyi zestawczej. Inwestycye te są wkreślone szkicowo w plany.

§ 1.

Jako podstawowe plany będą dostarczone:

1. Plan przeglądowy z granicami Wielkiego Krakowa w skali 1:10000 — jeden arkusz o wymiarach 1·00/0·92 mtr.

2. Plan Wielkiego Krakowa w granicach nowego rejonu fortecznego i linii zakazu budowy w skali 1:2880.

Plany dla porównania jednego z drugim posiadają linie, względnie punkta sekcyjne, które dzielą całość na prostokąty 500/640 m/m. Na planie 1:2880 są wniesione prawie wszystkie domy, istniejące w gminach sąsiednich, ukośno kreskowane są domy murowane, równolegle drewniane. Na tymże planie granic własności prywatnej niema, ale od miejsca do miejsca są zaznaczone kierunki parcel. Od wschodu i na Dębnikach, względnie Zakrzówku linia zakazu budowy rozpoczyna się z sytuacyą istniejącej linii fortecznej.

Sytuacya projektu stacyi towarowej, rozszerzenie stacyi zestawczej i stacyi osobowej są wkreślone liniami kreskowanemi, przełożona Rudawa i projekt skanalizowania Wisły pełnemi.

Plany ad 1. i ad 2. są zaopatrzone warstwicami względnie ważniejszemi wysokościami. Wysokości na planie 1:2880 są związane ze ścisłą niwelacyą Instytutu wojskowo-geograficznego i te są też miarodajne

Znaki oznacza ą, sondy obok nich zaś podany jest poziom niwelacyjny wody gruntowej.

Dla informacyi o Wielkim Krakowie jakoteż o układach między Radą gminy m. Krakowa a poszczególnemi Radami gminnemi dołącza się:

3 „Studya do sprawy przyłączenia gmin sąsiednich do miasta Krakowa".

4. „Sprawozdanie komisyi Rady miejskiej dla rozszerzenia granic miasta Krakowa w sprawie przyłączenia do niego sąsiednich gmin i obszarów dworskich".

Oprócz tego w biurze gruntów pofortecznych wyłożone będą do przeglądnięcia plany katastralne nowych zdjęć Krakowa i gmin sąsiednich, dokonanych przez biuro tryangulacyjne we Wiedniu w skali 1:1000 w sekcyach 640/500 m/m, oraz zdjęcia tachymetryczne, ale tylko zachodnich gmin, również w formie powyższych sekcyi.

5. Przy podjęciu planów można będzie otrzymać wykaz większej własności prywatnej, wykaz własności c. k skarbu wojskowego i dóbr tabularnych, mających się włączyć do W. Krakowa.

Plany w jednym egzeplarzu ad 1. i ad 2. i broszury ad 3. i ad 4. można otrzymać w biurze gruntów pofortecznych za poprzedniem złożeniem kwoty 50-ciu koron w Kasie miejskiej.

Składający projekta konkursowe otrzymają zwrot powyższej należytości pod adresem żądanym.

§ 2.

Od biorących udział w konkursie wymaga się:

A. Ogólnego projektu uregulowania miasta w granicach, zaznaczonych dla Wielkiego Krakowa na planie 1:10000 z wyjątkiem obustronnego stoku góry św. Bronisławy i dalszych wzgórz, na zachód położonych w gminie Zwierzyńcu.

Za podstawę do projektu mają służyć istniejące główne drogi, wychodzące z obecnego miasta, a przecinające sąsiednie gminy.

Istniejące plantacye z drogami obwodowemi, powstałe w miejsce zniesionego pierwotnego pierścienia fortyfikacyi polskich, i zgrupowanie centralne nowo powstałych dzielnic o zwartem zabudowaniu między jądrem miasta a koleją obwodową i linią wschodnią obecnych fortów mają służyć za wskazówkę dla grupowania się miasta nowego i podziału jego drogami obwodowemi. Grunta forteczne od wschodu należy traktować jak grunta miejskie.

Na planie należy odznaczyć w ogólnych zarysach:

Nowe dzielnice mieszkaniowe o zwartem zabudowaniu, dzielnice willowe, handlowo-przemysłowe, rękodzielnicze, fabryczne, dzielnice tanich mieszkań, nowe dzielnice o charakterze wiejskim

Stosownie do przyszłego wzrostu ilości mieszkańców W. Krakowa w projekcie znaleść winny poczestne miejsce: ogrody, plantacye, rozszerzony park Jordana, place sportowe i place do zabaw możliwie w różnych stronach miasta, oraz park ludowy. Projektować je należy na tanim gruncie budowlanym i odległym od ruchu ulicznego, i to o ile możności należącym do gminy m. Krakowa, względnie do c. k. Skarbu wojskowego, lub na większych obszarach prywatnych.

Między wielkością obszaru, poświęconego na te cele, a powierzchnią, pozostałą do zabudowania, winna być zachowana pewna ekonomiczna równowaga.

Celowy i staranny wybór placów komunikacyjnych, placów o użyteczności publicznej (targowych i t p.) i placów zdobnych będzie rzeczą pierwszej wagi w projekcie.

Należy zakreślić liniami obwodowemi mniej więcej przestrzenie, uznane za odpowiednie na cele publiczne, a mianowicie pod kościoły, szkoły, szpitale, schroniska dla bezdomnych, hale targowe, teatr ludowy, hale muzyczne, cyrki, panoramy, i t. p.

Należy wskazać miejsce na założenie dwóch cmentarzy.

W najogólniejszych zarysach oznaczyć sytuacyę dla zakładów miejskich, a to filii straży pożarnej, zakładu czyszczenia miasta, zakładu wodociągowego, elektrowni i gazowni, mianowicie: jakby je należało rozmieścić na terytoryum W. Krakowa Ograniczyć i przeznaczyć grunta potrzebne pod przyszłe rozszerzenie rzeźni miejskiej i targowicy, z uwagą, że plac Na Groblach wkrótce straci swoje dotychczasowe przeznaczenie.

Projektant liczyć się winien ze zniesieniem kolei obwodowej z Krakowa do Bonarki.

Istniejącą sieć tramwaju elektrycznego rozszerzyć na terytoryum nowego miasta i oznaczyć dla niej ewentualnie nową lub rozszerzoną remizę. Wskazać, do których miejsc wycieczkowych należałoby tramwaj przedłużyć. Traktowanie tej ostatniej sprawy jest możliwe także zapomocą innego środka komunikacyjnego.

W najogólniejszych zarysach naznaczyć sposób uregulowania Młynówki i podać w sprawozdaniu użycie wody w gospodarstwie miejskiem.

Pal wodny w Mydlnikach leży na wysokości 212·207 p. m., znak wodny w Krakowie przy Górnych Młynach na 209·866 p. m.

Wody z 9-cio km² zlewni na terytoryum gmin Mydlnik i Bronowic, które dzisiaj spływają do młynówki, zostaną podprowadzone syfonami w odpowiednich miejscach do koryta Rudawy z wyjątkiem wód ze zlewni krowoderskiej, która równorzędnie z regulacyą Młynówki królewskiej może nie być skanalizowaną. Stałą ilość wody, płynącej z koryta Rudawy, należy przyjąć na terytoryum W. Krakowa w ilości Q = 1000 l/s.

B. Wymaga się planu szczegółowego w skali 1:2880, opracowanego na podstawie planu ogólnego w skali 1:10000, ale tylko w granicach od północy do c k. Kolei północnej i istniejącej linii fortecznej poza cmentarzem rakowickim, od wschodu do oznaczonej granicy W. Krakowa, od południa do Wisły, granicy Ludwinowa i Zakrzówka, od zachodu do linii fortecznej w Dębnikach i wkreślonej linii zakazu budowy na terytoryum gmin Zwierzyńca, Czarnej-Wsi, Łobzowa i Krowodrzy z wyjątkiem stoków między kościołem św. Salwatora a górą św. Bronisławy.

Projekt na tym planie powinien być w ten sposób przeprowadzony, aby wymiary projektowanych ulic, placów, ogrodów, parków, przestrzeni pod budowle publiczne, granice poszczególnych dzielnic i t. d z dostateczną dokładnością przy pomocy podziałki odczytane być mogły. Na skrzyżowaniach ulic napisać projektowane wysokości.

Na tymże planie ma być:

1. naznaczone miejsce, gdzieby najodopowiedniej było usytuować pływalnię wojskową, z uwzględnieniem ekonomicznego zasilania jej wodą, oraz łazienki rzeczne.

2. Szkicowo nakreślić plan regulacyjny w okolicy projektowanego dworca osobowego z uwzględnieniem dojazdów i wyjazdów, jakoteż ruchu tramwajowego i pocztowego.

Projekt tak na planie 1:10000 jakoteż 1:2880 ma być traktowany zapomocą odpowiednich kolorów według przyjętych znaków geodezyjnych.

C. Wymaga się sprawozdania, które ma zawierać krótkie opisanie i uzasadnienie projektu.

§ 3.

**Nagrody wynoszą.**

| | | |
|---|---|---|
| 1. Nagroda | . . . . . . . . . . . | 5000 koron |
| 2. „ | . . . . . . . . . . . | 3000 „ |
| 3. „ | . . . . . . . . . . . | 2000 „ |

Ocena projektów zwróci uwagę przedewszystkiem na praktyczne rozwiązanie zadania i na mogące wyniknąć koszta przeprowadzenia projektu.

Oprócz nagród przeznacza się sumę 2000 koron na ewentualne zakupno projektów nienagrodzonych.

§ 4.

Projekta nadsyłać należy na ręce Prezydenta miasta do godziny 12-tej w południe w dniu 1. stycznia roku 1910. Później nadesłane projekta nie będą uwzględnione. Plany mają być odpowiednio we formatach złożone, nie zwijane; o ile możności, podziału ma się dokonać według punktów sekcyjnych.

Godło autora winno być umieszczone na opieczętowanych planach i na kopercie, wewnątrz się znajdującej z nazwiskiem autora.

§ 5.

**Sąd konkursowy stanowią:**

1. Prezydent m. Krakowa lub jego zastępca.
2. II-gi Wiceprezydent miasta.
3. 6-ciu radców miejskich.
4. Delegat Magistratu.
5. Delegat Towarzystwa technicznego krakowskiego.
6. Delegat Stowarzyszenia budowniczych.
7. Trzech Delegatów Związku 11 towarzystw krakowskich.
8. Delegat Towarzystwa politechnicznego we Lwowie.
9. Delegat Stowarzyszenia Techników w Warszawie.
10. Delegat-znawca techniczny, którego Prezydyum miasta powoła.

Biorący udział w konkursie poddają się nieodwołalnie warunkom i orzeczeniu sądu konkursowego. Nagrodzone projekta, względnie zakupione, stają się własnością gminy m. Krakowa, która wcale nie bierze na siebie obowiązku wprowadzenia tych projektów w wykonanie.

Po rozstrzygnięciu konkursu wszystkie prace będą wystawione przynajmniej przez 14 dni w sali Rady miasta Krakowa wraz z opinią sądu konkursowego.

Po upływie tego czasu nienagrodzone projekta względnie niezakupione zostaną autorom pod żądanym przez nich adresem odesłane.

Gdyby pomimo wysłania planów pod wskazanym przez projektanta adresem plany nie doszły do rąk adresata, Gmina miasta Krakowa nie bierze na siebie żadnej za to odpowiedzialności.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.